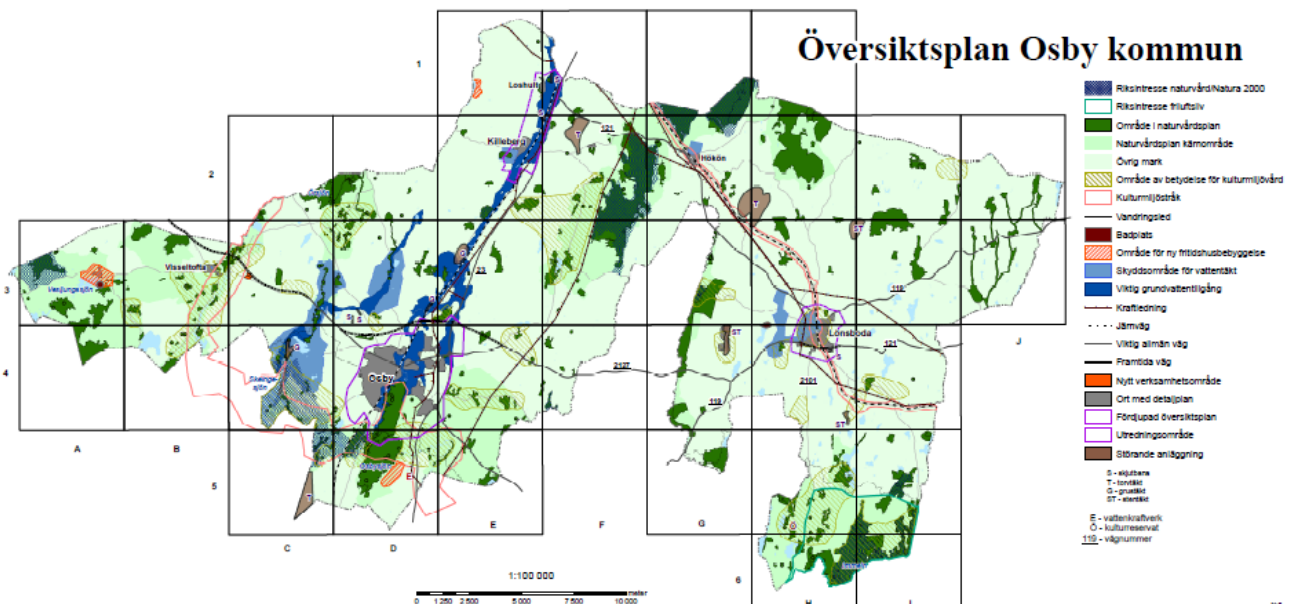

Översiktsplan för Osby kommun

OSBY

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING FÖR OSBY KOMMUNS ÖVERSIKTSPLAN

Karlskrona 2009-10-06
Magnus Lindoffsson

Uppdragsnummer 1260068000

Kvalitetsgranskning, Robert Johannesson

Förord

Osby kommun arbetar med att ta fram en ny översiktsplan (ÖP).
Osby kommun har givit Sweco i uppdrag att upprätta miljökonsekvensbeskrivningen till förslaget till ny ÖP.

Genom att en MKB (miljökonsekvensbeskrivning) upprättas kan de som är berörda av Osby kommuns ÖP känna att hänsyn tas till de omgivningar som de har valt till sin livsmiljö. Dock måste beaktas att en MKB till en ÖP ligger på en översiktlig nivå. Slutlig hänsyn och påverkan kommer att för många aspekter först att avgöras i senare detaljplanläggning eller etableringsprocesser.

I arbetet med MKB:n har följande personer medverkat:

Osby kommun:

Annika Wijk, Miljöchef

Knud Nielsen, Byggnadsinspektör

Mats Jansson, Gatuchef

Bo Mårtensson (kommunkonsult), Reformatorn

Sweco:

Magnus Lindoffsson, Miljökonsult, uppdragsledare

Robert Johannesson, Miljökonsult, Kvalitetsgranskare

SWECO

Miljöanalys

Karlskrona 2009-10-06

Magnus Lindoffsson
Uppdragsansvarig

Robert Johannesson
Kvalitetsgranskare

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning	3
2.1	Vem är MKB:n till för	3
2.2	MKB krävs i lag	4
2.3	Miljö är mer än miljö	4
3	Översiktsplanen (ÖP)	5
3.1	Bakgrund	5
3.2	Avgränsning och problem	5
3.3	Syfte med planen och MKB:n	6
3.4	Viktiga förutsättningar	6
3.5	Översiktlig planbeskrivning	6
3.6	Alternativ	8
3.6.1	Nollalternativ	8
3.6.2	Landsbygdsalternativet	8
3.7	Mellankommunala frågor	9
4	Påverkan	9
4.1	Miljökvalitetsnormer	9
4.2	Miljömål	10
4.2.1	Nationella och regionala miljömål	10
4.2.2	Lokala miljömål	11
4.3	Landskap och natur	12
4.4	Kulturmiljövård	13
4.5	Landsbygd och lantbruk	14
4.6	Turism, rekreation och kultur	15
4.7	Grus, sten och torv	16
4.8	Vatten	16
4.9	Energi	18
4.10	Resor, transporter och infrastruktur	20
4.11	Näringsliv och företagande	22
4.12	Bostadsförsörjning	22
4.13	Barn och utbildning	23
4.14	Tätorter och samlad bebyggelse	23
4.15	Osby tätort	24
4.16	Övriga orter och områden	30
4.17	Riksintressen mm	31
4.18	Samlad bedömning	32
5	Hur arbetet har bedrivits	34

Läsanvisning

I syfte att göra miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) lättillgänglig har tekniska termer så långt möjligt undvikits. I samma syfte har vi valt att så långt som möjligt använda rubriker och språkbruk i enlighet med förslaget till ny ÖP. För denna MKB innebär det att vi under avsnittet *Påverkan*, beskriver miljökonsekvenserna utifrån strukturen i ÖP. D.v.s. att konsekvenser för ex. natur- och kulturmiljö finns upptagna under respektive avsnitt och inte samlat ett särskilt kapitel vilket är vanligt förekommande.

Sociala eller ekonomiska aspekter som kan kopplas till planförslagets eventuella miljöpåverkan tas upp under respektive avsnitt om de bedömts ha betydelse för ställningstaganden i MKB:n.

För att tillgodose lagkraven men ändå ge miljökonsekvensbeskrivningen en ändamålsenlig struktur förekommer vissa förenklingar. Åtgärder för att förebygga eller motverka negativ miljöpåverkan har liksom åtgärder för uppföljning och övervakning i förekommande fall redovisats i direkt anslutning till beskrivningen i avsnittet *Påverkan*. Hur bedömningen gjorts och eventuella problem med sammanställningen återfinns i avsnittet *Hur arbetet har bedrivits*. Skäl för val av alternativ redovisas emellertid direkt i avsnittet *Påverkan*.

1 Sammanfattning

Till grund för arbetet med förslaget till ny ÖP ligger ett program som godkändes av kommunfullmäktige 2005. Miljökonsekvensbeskrivningen är upprättad för planförslaget daterat 2009-10-01 inför samråd och kommer att följa planförslaget under samrådsprocessen. Förslaget till ny ÖP är främst knytet till utveckling kring Osby tätort. Nya områden för av bostäder och verksamheter finns således med några få undantag med direkt koppling till Osby tätort. ÖP:s utgångspunkt är bedömningen att kommunens folkmängd, idag ca 12 600 invånare skall öka till ca 13 500 år 2025. ÖP utformas dock för att klara en betydligt kraftigare befolkningstillväxt.

Sedan nuvarande översiktsplan togs fram har nytt underlag beträffande grundvattenskydd tagits fram. Bevakande av detta skydd

är viktigt i den framtida utvecklingen av främst verksamhetsområden inom Osby kommun.

Tvärledens nya sträckning är fastlagd i ÖP. I det fortsatta arbetet med denna väg, är det viktigt att faktorer som skydd för grundvatten samt bevarande av kultur-, natur- och ev. arkeologiska värden beaktas.

Ev. framtida etablering av fritidsbebyggelse vid Vesljangasjön måste ske med stor hänsyn till befintliga natur- och kulturvärden så inte onödigt negativ påverkan uppkommer.

I ÖP planeras för satsningar inom väginfrastruktur och järnväg, vilket är positivt ur de flesta miljöaspekter. För planerade åtgärder är det främst gång- och cykelvägen runt Osbysjön samt etablering av verksamheter (med tillhörande infrastruktur) öster om Osby som behöver detaljplaneras/projekteras med hänsyn till befintliga kultur- och naturvärden.

Sammantaget görs bedömningen att ÖP inte på betydande sätt påverkar naturmiljön negativt. ÖP bedöms vara ett hållbart planeringsalternativ för Osby kommuns utveckling, främst genom positiv påverkan avseende infrastrukturens satsningar (väg/järnväg/gång- och cykelväg) och sammanhållen bebyggelseutveckling.

2 Inledning

2.1 Vem är MKB:n till för

Alla som på något sätt är berörda av översiktsplanen kan ha intresse av vad som kommer fram i miljökonsekvensbeskrivningen.

MKB:n och lagarna är också till för miljön som sådan. Genom att en MKB upprättas kan beslutsfattare, granskande myndigheter, oberoende miljöorganisationer och intresserad allmänhet kontrollera hur stor påverkan på miljön kan bli och också göra en egen bedömning.

En miljökonsekvensbeskrivning blir med nödvändighet bitvis teknisk. Alla fackuttryck förklaras kanske inte direkt i sitt sammanhang. För att göra det möjligt för alla att förstå ställs krav på att åtminstone sammanfattningen ska vara *icke-teknisk*. SWECO har genomgående

försökt att undvika eller förklara tekniska termer och därmed göra hela miljökonsekvensbeskrivningen tillgänglig för alla.

2.2 MKB krävs i lag

Miljökonsekvensbeskrivningar upprättas för planer där det finns en risk för att en *betydande miljöpåverkan* uppstår. Reglerna finns i Plan- och bygglagen (PBL) och Miljöbalken (MB) med tillhörande förordningar och föreskrifter. Syftet med MKB är att integrera miljöhänsyn i planen för att på så sätt främja en hållbar utveckling.

Enligt bestämmelserna är det den eventuella betydande miljöpåverkan som kan uppkomma som ska beskrivas i en MKB. För att ge en mer heltäckande bild av planens påverkan är det emellertid vanligt att även mindre påverkan beskrivs. I fråga om avgränsningen sker samråd med länsstyrelsen.

Både för översiktsplaner och miljökonsekvensbeskrivningar finns särskilda regler om att de ska ställas ut så att berörda kan lämna synpunkter.

I avsnittet om hur arbetet har bedrivits beskrivs proceduren med miljökonsekvensbeskrivningens färdigställande.

2.3 Miljö är mer än miljö

I miljöbalken regleras vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla. Bestämmelserna om innehållet i miljökonsekvensbeskrivningar innehåller aspekter som gör att begreppen miljö och konsekvens (i ordet miljökonsekvensbeskrivning) var för sig ges ett mycket brett innehåll. Miljö innefattar aspekter som biologisk mångfald, människors hälsa, materiella tillgångar och kulturarv. För var och en av dessa aspekter bör dessutom sekundära, kumulativa, samverkande, permanenta och tillfälliga, konsekvenser på kort medellång och lång sikt, såväl positiva som negativa beskrivas. I varje miljökonsekvensbeskrivning ska en avgränsning till vad som är relevant i det aktuella fallet göras.

För att ge en överskådlig struktur används betydligt färre begrepp i denna MKB.

I miljöbalken finns också vägledning för avgränsningar som föranleds av annat än miljöaspekter. Detaljeringsgraden för miljökonsekvens-

beskrivningen ska svara mot planens detaljeringsgrad. En avgränsning ska göras med hänsyn till översiktsplanens innehåll. Även om en viss överlappning är oundviklig framgår att vissa frågor som hör hemma i eventuell tillståndsprövning och vid bygglov ska behandlas där och inte i detaljplanens MKB. Hänsyn får också tas till om det finns lämpliga bedömningsmetoder och det allmänna kunskapsläget för en viss fråga. Vid avgränsningen av vad som tas upp i en miljökonsekvensbeskrivning ska också allmänhetens intresse beaktas.

3 Översiktsplanen (ÖP)

3.1 Bakgrund

Till grund för arbetet med förslaget till ny ÖP ligger ett program som godkändes av kommunfullmäktige 2005. Planförslaget är så långt framarbetat att det ska ut på samråd. Miljökonsekvensbeskrivningen är upprättad för planförslaget daterat 2009-10-01 inför samråd och kommer att följa planförslaget under samrådsprocessen. Efter genomförda samråd upprättar kommunen samrådsredogörelse och utlåtande, varefter erforderliga justeringar i planförslag och MKB genomförs.

3.2 Avgränsning och problem

Översiktsplanen och MKB:n till översiktsplanen har kommunicerats med Länsstyrelsen i Skåne. Under dessa samråd har avgränsning av MKB:n diskuterats, dock har inga tydliga avgränsningar gjorts. Länsstyrelsen har i samrådsyttrande daterat 2009-09-24 tagit upp fokusområden vatten, kulturmiljö och strandskydd för ytterligare belysning i MKB:n. Under samråden med Länsstyrelsen har det i övrigt inte framkommit några ställningstaganden/synpunkter som föranlett speciella förändringar/överväganden av översiktsplanen.

Förslaget till ny ÖP gör inte anspråk på att utgöra ett övergripande policydokument för all kommunal verksamhet, t.ex. planering för vårdbehov, elevunderlag m.m. Fokus är på markanvändning och bebyggelseutveckling. MKB:n fokuserar följaktligen på att beskriva den eventuella betydande miljöpåverkan som kan uppkomma till följd av planens genomförande.

Avgränsning i tid är gjord utifrån perspektivet fram till år 2025.

Den geografiska avgränsningen är Osby kommuns yta.

Beträffande vindkraft, strandnära boende samt tätorterna Lönsboda och Killeberg/Loshult är avsikten att fördjupningar ska genomföras i ett senare skede. Denna MKB belyser således endast dessa delar översiktligt utifrån vad som framgår av förslaget till ny ÖP.

3.3 Syfte med planen och MKB:n

Osby kommun har gjort bedömningen att en grundlig revidering av kommunens gällande översiktsplan från år 2003 är nödvändig. Syftet med den nya översiktsplanen är att kommunen ska ta ansvar för att lämplighetspröva markanvändning och bebyggelseutveckling. Miljökonsekvensbeskrivningen syftar följaktligen till att beskriva ÖP:s miljökonsekvenser och innehåller förslag till åtgärder som kan vidtas för att ytterligare ta hänsyn till miljö och människors hälsa.

3.4 Viktiga förutsättningar

Osby kommun har ambitionen att ha en stabil och långsiktig positiv befolkningsutveckling. Översiktsplanens utgångspunkt är bedömningen att kommunens folkmängd, idag ca 12 600 invånare skall öka till ca 13 500 år 2025. ÖP utformas dock för att klara en betydligt kraftigare befolkningstillväxt.

Osby kommuns Naturvårdsplan

Ett kärnområde enligt Osby kommuns Naturvårdsplan utgörs av ett större sammanhängande område där det finns samlade natur- och/eller kulturvärden, d.v.s. att hela området har ett visst skyddsvärde ur ett helhetsperspektiv. Inom kärnområdena finns sedan utpekade särskilt skyddsvärda natur- och/eller kulturobjekt.

3.5 Översiktlig planbeskrivning

Osby kommuns förslag till ny ÖP är i mångt och mycket koncentrerad till den fördjupning av orten Osby som ingår i planen. Såväl nya områden för bebyggelse som nya områden för industrietableringar och handel ligger inom denna fördjupning. Denna komplettering av Osbys centrala delar innebär god tillgång på infrastruktur och

kollektivtrafik samt förstärker vissa för Osby strategiska knutpunkter. Utbyggnad av bostäder bör främst ske inom nuvarande Osby tätort genom utnyttjande av redan upprättade detaljplaner för nyetablering samt genom förtätning av befintliga bostadsområden. Prioriterade områden ger ca 30 nya lägenheter samt ca 50 villor/radhus. Områden med lägre prioritet ger ca 140 nya bostäder. ÖP ger en flexibel utbyggnad av såväl olika boendeformer som flera områden för verksamheter. ÖP möjliggör en verksamhets- och befolkningsutveckling som är något mer optimistisk än statistiska beräkningar. Detta beror bland annat på en kombination att skapa bättre förutsättningar för att möta olika behov av boendeformer och verksamhetsetableringar. En ny sträckning av den s.k. Tvärleden finns numera fastlagd i ÖP. Utanför Osby finns tre områden för fritidsbebyggelse upptagna. Strategiska ställningstaganden finns också för ett antal faktorer som påverkar andra delar av kommunen, däribland kan nämnas infrastrukturutveckling av järnvägs- och vägnät. En gång- och cykelväg runt Osbysjön fastläggs i ÖP. Ny fritidsbebyggelse tillskapas på tre platser inom kommunen.

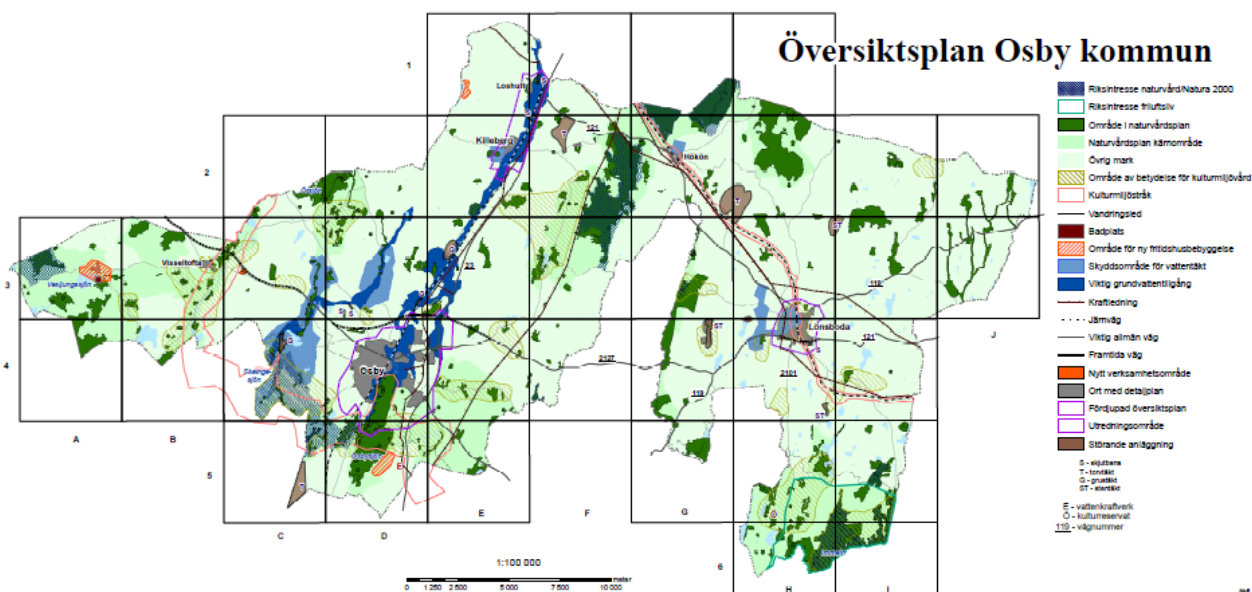

Bild 1. Bilden illustrerar Osby kommuns översiktsplan.

3.6 Alternativ

I en MKB ingår alltid en alternativjämförelse. Nedan beskrivs översiktligt de två alternativ som ÖP jämförs med för att ge en uppfattning av ÖPs miljöpåverkan.

3.6.1 Nollalternativ

ÖP jämförs med ett nollalternativ (NA). NA är tänkt att utgöra en realistiskt utvecklingsprognos om översiktsplanen inte antas. Strategiska ställningstaganden i nu gällande översiktsplan från 2003 ligger till grund. Översiktsplanen från 2003 förväntas dock inte utöva något verkligt inflytande över bebyggelseutvecklingen. Bebyggelse bedöms ske i varierande mängd i olika riktningar, utifrån efterfrågan. Bebyggelseutvecklingen fördelar sig mellan Osby tätort och spridd etablering i övriga kommundelar. Övervägande bostadsutveckling förväntas utgöras av friliggande villor. Verksamheter förväntas etableras något mer spritt inom kommunen, dock med fortsatt närhet till infrastruktur och teknisk service. I NA förväntas befolkningstillväxten följa framtagna prognoser, d.v.s. bli lägre än ambitionsnivån i ÖP. Även för NA förväntas en blandning av boende och arbetsplatser. I NA förväntas inga direkta infrastruktursatsningar genomföras, utan normalt underhåll förväntas vara den naturliga utvecklingen. I NA förväntas befolkningsutvecklingen följa en försiktig kommunprognos med en ökning med ca 200 invånare till år 2025. Planeringsförutsättningarna för teknisk försörjning, rekreation och friluftsliv förväntas vara desamma som för förslag till ny ÖP. Ingen utveckling av gång- och cykelvägsnätet förväntas genomföras eller planläggning av ny fritidsbebyggelse.

3.6.2 Landsbygdsalternativet

Översiktsplanen jämförs även med ett jämförelsealternativ som vi för enkelhetens skull valt att kalla "landsbygdsalternativet" (LA). LA förväntas ge samma befolkningsutveckling som ÖP. Inom LA förväntas villabebyggelseutvecklingen ske spritt inom hela kommunen. Även företagsetableringar förväntas ske något mer spritt inom kommunen jämfört med förslaget till ny ÖP. I LA förväntas inga direkta infrastruktursatsningar genomföras, utan normalt underhåll förväntas vara den naturliga utvecklingen för LA. Planeringsförutsättningarna för teknisk försörjning, rekreation och friluftsliv förväntas vara desamma som för ÖP. Ingen utveckling av gång- och cykelvägsnätet förväntas genomföras eller planläggning av

ny fritidsbebyggelse. Strategiska ställningstaganden avseende olika bevarandenintressen följer nu gällande översiktsplan från 2003.

3.7 Mellankommunala frågor

Mellankommunala frågor utgörs främst av infrastrukturfrågor som Tvärledens sträckning, satsningar på järnväg/pendling och vägstandard samt vissa naturvårdsintressen kring bl.a. sjön Immeln. Även samverkan med Älmhult beträffande verksamheter, fysisk planering och resurshushållning i Killeberg och Loshult är viktiga frågor. Osby kommun ser även positivt på ett samarbete över kommungränserna för exempelvis etablering av fritidsanläggningar.

4 Påverkan

4.1 Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer finns för bl.a. SO₂, NO₂, CO, bly, bensen, partiklar (PM10) och sot. Mätningar (olika mättillfällen mellan 1995 och 2007) av luftkvaliteten i Osby kommun visar att miljökvalitetsnormerna innehålls. Oavsett vilket alternativ för utvecklingen i Osby kommun som väljs, görs bedömningen att Osby kommuns utveckling inte medför att idag gällande miljökvalitetsnormer kommer att överskridas i framtiden. ÖP med samlad bebyggelseutveckling och satsningar på järnväg/pendling bedöms totalt ha något bättre påverkan på uppfyllelse av miljökvalitetsnormer än övriga alternativ. Mer kollektivt resande och samlad bebyggelse kan dock medföra något sämre luftkvalitet lokalt.

Vattenmyndigheterna har till uppgift bland annat att fastställa miljökvalitetsnormer i form av kvalitetskrav för vattenförekomster, grundvattenförekomster och skyddade områden. Kommunens planering får inte medföra försämrade vattenkvalitet inom dessa områden. I framtiden kommer även åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten inom vissa områden att krävas. För Osby kommuns del är det främst vattendrag Driveån (Osby sjö-Krusån), grundvattenförekomst nord/nordväst om Osby samt Osby sjö som berörs av ÖP:s planering för Osby kommuns utveckling. I översiktsplanen är det upptagna planer för verksamheter nordost om Osby samt sträckningen av Tvärleden som främst kan påverka dessa olika vattenområden. Det är mycket viktigt att kommunen i den

fortsatta planprocessen verkar för en mycket god dagvattenhantering för dessa projekt så inte onödig negativ påverkan på vattenområdena uppkommer, se även kap 4.8 "Vatten".

4.2 Miljömål

4.2.1 Nationella och regionala miljömål

De olika alternativen har en liten påverkan på de 16 nationella och regionala miljökvalitetsmålen. Den påverkan som kan uppstå redovisas i följande tabell:

Tabell 1. De olika alternativens påverkan på nationella och regionala miljömål.

Mål	ÖP	NA	LA
Klimatpåverkan	Positivt med satsningar för minskade luftutsläpp.	Begränsad påverkan.	Begränsad påverkan.
Frisk luft	Positivt med satsningar för minskade luftutsläpp, förtätning av bebyggelse och ökad pendling samt satsningar på gång- och cykeltrafik.	Sannolikt något ökad biltrafik i och med mer spridd bebyggelse- och verksamhetsutveckling.	Sannolikt något ökad biltrafik i och med mer spridd bebyggelse- och verksamhetsutveckling.
Förurning	Positivt med satsningar för minskade luftutsläpp. Kalkning av sjöar skall fortsätta.	Begränsad påverkan.	Begränsad påverkan, dock medför ökade transporter ökade utsläpp av NOx.
Gifrfri miljö	Begränsad påverkan.	Begränsad påverkan.	Begränsad påverkan.
Ozonskiktet	Begränsad påverkan.	Begränsad påverkan.	Begränsad påverkan.
Säker strålmiljö	Begränsad påverkan.	Begränsad påverkan.	Begränsad påverkan.
Övergödning	Ökad belastning på reningsverk.	Ökad belastning på reningsverk. Något ökad påverkan med spridd bebyggelse.	Ökad belastning på reningsverk. Något ökad påverkan med spridd bebyggelse.
Sjöar och vattendrag	Ökad belastning på reningsverk. Ev. påverkan med ökat friluftsliv runt Osbysjön.	Ökad belastning på reningsverk. Ev. ökad påverkan med spridd bebyggelse.	Ökad belastning på reningsverk. Ev. ökad påverkan med spridd bebyggelse.
Grundvatten	Risk vid anläggande av Tvärleden samt nya industrietableringar.	Något ökad påverkan med spridd bebyggelse. Risk vid nya industrietableringar.	Något ökad påverkan med spridd bebyggelse. Risk vid nya industrietableringar.
Hav i balans...	-	-	-

<i>Våtmarker</i>	Begränsad påverkan.	Begränsad påverkan.	Begränsad påverkan.
<i>Skogar</i>	Negativt vid etablering av verksamheter och bostäder.	Negativt vid etablering av verksamheter och bostäder.	Negativt vid etablering av verksamheter och bostäder.
<i>Odlingslandskap</i>	Viss odlingsbar mark tas i anspråk. Visst intrång som berör kulturbärande landskapselement kan inte uteslutas, då intrång görs inom Naturvårdsplanens kärnområden.	Viss odlingsbar mark tas i anspråk. Visst intrång som berör kulturbärande landskapselement kan inte uteslutas, då intrång görs inom Naturvårdsplanens kärnområden. Kan vara positivt med spridd bebyggelseutveckling.	Viss odlingsbar mark tas i anspråk. Visst intrång som berör kulturbärande landskapselement kan inte uteslutas, då intrång görs inom Naturvårdsplanens kärnområden. Kan vara positivt med spridd bebyggelseutveckling.
<i>Fjäll</i>	-	-	-
<i>Bebyggd miljö</i>	Positivt då nyetablering av bostäder skall ske med hänsyn till människors hälsa och säkerhet. Risk vid anläggande av Tvärleden, nya industrietableringar samt bergkrossanläggningar. Visst intrång inom områden med värdefull kulturmiljö uppkommer.	Positivt då nyetablering av bostäder skall ske med hänsyn till människors hälsa och säkerhet. Risk vid nya industrietableringar samt bergkrossanläggningar. Visst intrång inom områden med värdefull kulturmiljö uppkommer.	Positivt då nyetablering av bostäder skall ske med hänsyn till människors hälsa och säkerhet. Risk vid nya industrietableringar samt bergkrossanläggningar. Visst intrång inom områden med värdefull kulturmiljö uppkommer.
<i>Växt- och djurliv</i>	Begränsad påverkan. Naturintressen ges starkt stöd.	Något positivt med ökad biologisk mångfald med spridd bebyggelse. Naturintressen ges starkt stöd.	Något positivt med ökad biologisk mångfald med spridd bebyggelse. Naturintressen ges starkt stöd.

4.2.2 Lokala miljömål

ÖP

De olika alternativens genomförande har en begränsad påverkan på de och lokala miljö kvalitetsmålen. Förslaget till ny ÖP detaljreglerar inte många ställningstaganden som bidrar till att uppfylla de lokala miljömålen. ÖP integreras dock i delvis i många avseenden med "Miljömål och miljöhandlingsprogram för Osby kommun" samt "Klimatstrategi 2008". Det är givetvis i dessa sistnämnda dokument Osby kommuns åtgärdsförslag återfinns. I ÖP görs dock inga strategiska ställningstaganden som på något betydande sätt motverkar åtgärdsförslagen för att uppfylla de lokala miljömålen. En kommun erhåller i regel någon mindre negativ påverkan på vissa miljömål i samband med att områden för verksamheter och bostäder planläggs. Här är det kommunens uppgift att minimera denna

eventuella negativa påverkan i samband med detaljplaneläggning eller tillstånds/anmälningsprocesser m.m.

Beträffande målen inom klimatpåverkan och frisk luft ger ÖP positiva effekter genom satsningar för minskade luftutsläpp, förtätning av bebyggelse, ökad pendling, satsningar på gång- och cykeltrafik samt bättre förutsättningar för ett utbyggt fjärrvärmenät. ÖP anger även en positiv syn på förnyelsebara energikällor som vindkraft samtidigt som ÖP ger en skeptisk syn på utbyggd vattenkraft eller torvbrytning. Inga nya bostäder tillkommer närmre än 200 m från 400 kV-ledning varför ÖP har en positiv inverkan på det lokala miljömålet säker strålmiljö.

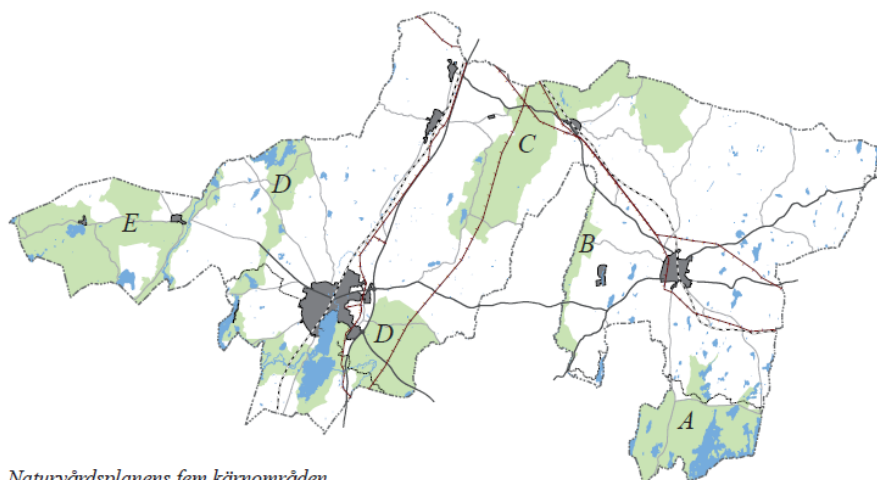
NA och LA

Alternativen NA och LA bedöms ha begränsad påverkan på möjligheterna att uppfylla de lokala miljömålen. Dock kan viss negativ påverkan uppstå i samband med ökade transporter och mer spridd bebyggelse.

4.3 Landskap och natur

ÖP

I ÖP anges att naturgivna förutsättningar skall ligga till grund för allt planeringsarbete. I ÖP görs ställningstagande att värdefulla naturmiljöer (riksintresse, Natura 2000 eller områden som ingår i kommunens Naturvårdsplan) ska värnas och kräver särskild hänsyn vid planering. I *bild 2*, redovisas naturvårdsplanens fem kärnområden. I ÖP beskrivs även övriga bevarandevärda naturvärden översiktligt. ÖP tar även upp att tre områden bör bli naturreservat (Högaholmsmossen, Vyssle- och Västermyr samt Vakö myr med Tyingemossen).

Naturvårdsplanens fem kärnområden

A Område kring Immeln

B Ett smalt område längs Rönnebodaåns-Simontorpsåns dalgång. Området fortsätter in i Ö. Göinge.

C De stora myrarna i norra Örkened med byar och kulturlandskap

D Osbysjön - Skeingesjön - Örsjön med vattendrag och omgivning.

E Helgeådal med Visseltofta och väster därom liggande kulturlandskap

Bild 2. Bilden illustrerar områden som kräver särskild hänsyn.

Ställningstagandena i ÖP avseende landskap och natur borgar för ett bra skydd för miljön.

NA och LA

Även i nuvarande översiktsplan från 2003 görs i princip samma ställningstagande som i ÖP. Även eventuellt bildande av de tre naturreservaten tas upp. De olika alternativen skiljer således inte beträffande miljöpåverkan genom *avsnitt* "Landskap och natur".

4.4 Kulturmiljövård

ÖP

ÖP baseras på det urval av kulturmiljöer som Länsstyrelsen i Skåne län ställt samman och lagt ut på hemsidan 2005. 26 värdefulla kulturmiljöer tas upp. I ÖP görs ställningstagandet att kommunens kulturmiljöer ska värnas och bevaras och att särskild hänsyn ska tas till Örnans som är ett kulturresevat. I ÖP tas även upp att en särskild kulturmiljöinventering behöver göras för Osby tätort då det inte finns tillräckligt underlag i länsstyrelsens sammanställning. I ÖP beskrivs även viktiga principer för hur kommunen skall förhålla sig till kulturmiljöintressena i olika planeringsfrågor.

Ställningstagandena i ÖP avseende kulturmiljövård borgar för en hållbar utveckling för kommunens kulturmiljövård. Det är dock av stor vikt att den särskilda kulturmiljöinventeringen för Osby tätort kommer till stånd så snart som möjligt. Speciellt då Osby kommuns strategiska utveckling är starkt kopplad till Osby tätort.

NA och LA

Även i NA och LA görs i princip samma ställningstagande som i ÖP. Dock fanns inte kopplingen till länsstyrelsens kulturmiljösammanställning som inte kom förrän 2005. De olika alternativen skiljer således inte på betydande sätt beträffande påverkan genom *avsnitt* "Kulturmiljövård".

4.5 Landsbygd och lantbruk

ÖP

Osby kommuns yta består av ca 70 % produktiv skogsmark, ca 5 % åkermark, ca 5 % betesmark och ca 20 % övriga ytor. I ÖP görs ställningstagandet att Jord- och skogsbruk ska ges hög prioritet i avvägning mot andra intressen. Stor hänsyn skall tas till jord- och skogsbruk vid etablering av verksamheter och bostäder, dock kan undantagsvis jord- och skogsbruket behöva väja för viktiga utvecklingsprojekt som t.ex. tätortsutbyggnad, större vägar eller projekt för landsbygdsutveckling.

Ställningstaganden i *avsnitt* "Landsbygd och lantbruk" bedöms inte påtagligt påverka miljömässiga aspekter. Ev. påverkan från viktiga utvecklingsprojekt hanteras i ett senare skede, vid detaljplaneläggning eller annan etableringsprocess.

NA och LA

Även i NA och LA värnas landsbygdens intressen vid kommunens utveckling. De olika alternativen skiljer således inte på betydande sätt beträffande miljöpåverkan genom *avsnitt* "Landsbygd och lantbruk".

4.6 Turism, rekreation och kultur

ÖP

I ÖP anges att kommunen önskar ökat mellankommunalt samarbete beträffande etablering av större idrotts- och fritidsanläggningar. ÖP innehåller ett område (Västra Gamlebyområdet i Osby) som är avsatt för någon form av fritidsanläggning. Kommunen pekar på vikten av att utbyggnaden av Lönsboda och Tvärleden inte skall äventyra skjutbanorna i Lönsbodas existens.

Osby kommun pekar ut tre områden för samlad fritidsbebyggelse. Området väster om Loshult berör inga utpekade naturintressen. Området vid Vesljungasjön berör kärnområde E (Helgeådalen med Visseltofta), skyddsobjekt E 10 (Sjömossen, Vesljunga 1:52, 1:53) samt E 12 (Vesljunga, 1:55, 1:18) i Osby kommuns Naturvårdsplan. Området öster om Osbysjön ligger inom kärnområde D (Osbysjön – Skeingesjön). Stor hänsyn till dessa bevarandevärda natur- och kulturintressen behöver tas i den framtida planeringsprocessen så inte satsningar på nya områden för fritidsbebyggelse medför skada på intressena. Vid etablering av dessa områden måste även vatten- och avloppsfrågan ges hög prioritet (för miljön acceptabla lösningar måste eftersträvas).

Kommunen ska utreda möjligheterna att anlägga en allmän badplats vid Prästängan. Vid eventuellt framtida anläggande är det viktigt att badplatsen uppfyller de krav på vattenkvalitet och säkerhet som finns inom Sverige och EU.

Ställningstaganden i *avsnitt* "Turism, rekreation och kultur" bedöms inte på denna översiktliga nivå påverka miljömässiga aspekter av sådan art att exempelvis ett område behöver uteslutas. Viktigt att bevaka skjutbanornas bullerriskområden vid framtida utbyggnad av bostäder eller bullerkänsliga verksamheter. Det är även positivt att kommunen värnar om bullerfria områden för rekreation och turism. Hänsyn till kultur- och naturintressen behöver tas vid framtida etablering av ny fritidsområden. Eventuell påverkan från ny gång- och cykelväg runt Osby tas upp under *kap 4.15. "Osby tätort"*.

NA och LA

Även i NA och LA värnas landsbygdens intressen vid kommunens utveckling. De olika alternativen skiljer således inte på betydande sätt

beträffande miljöpåverkan genom *avsnitt* "Turism, rekreation och kultur". NA och LA har dock inga utpekade områden för fritidsbebyggelse inom värdefulla kultur- eller naturområden, vilket finns i ÖP.

4.7 Grus, sten och torv

ÖP

I ÖP anges att torv är ett fossilt bränsle och inte ska användas för energiändamål. Kommunen ser dock positivt på pågående torvtäkter för jordförbättringsändamål. ÖP medger dock inga nya torvtäkter. Även för grus- och stentäkter ser kommunen positivt på pågående täkter, men pekar samtidigt inte ut några nya områden för täktverksamhet. Kommunen ser gärna att naturgrus ersätts med krossad sten. Ställningstagandena att nyttja befintliga täkter samt ambitionen att ersätta naturgrus med bergkross ses som god hushållning med kommunens naturresurser och skapar inga nya sår i naturen.

Provbrytning av sten pågår dock på vissa områden i kommunen, vilka dock inte tas upp i ÖP. Påverkan från eventuell framtida stenbrytning får hanteras i kommande etableringsprocesser. Det ska dock beaktas att det är svårt att i dagsläget göra en bedömning om ställningstagandet om att inte nyttja torvtäkter för energiändamål, kan ha påverkan på en eventuell ökad efterfrågan på torv i samband med etablering av nya biobränsleanläggningar.

NA och LA

Även i NA och LA görs samma strategiska ställningstagande för torv-, grus- och stentäkter. Dock görs inte samma tydliga ställningstagande om att torv inte skall användas till energiändamål. Påverkan skiljer således inte påtagligt mot ställningstagandena i förslaget till ny ÖP.

4.8 Vatten

ÖP

På uppdrag av Osby kommun har SGU genomfört en utredning om grundvattentillgångar och grundvattnets sårbarhet. Kartmaterial från utredningen 2006 presenteras i ÖP. Det finns goda tillgångar på grundvatten inom kommunen, men utredningen visar också på att

vissa områden (stråken Osby – Älmhult och från Skeingesjön och norrut) är sårbara för en eventuell spridning av föroreningar. Kommunen uttalar att stråket Osby – Älmhult ska fredas från åtgärder som kan hota framtida vattenuttag. Skyddsområde för vattentäkter finns väster om Osby samt vid Lönsboda, Hökön och Killeberg. Inom dessa områden finns särskilda bestämmelser för att skydda grundvattnet. Dricksvattnet i kommunen är av god kvalitet. Vattenförsörjningen är väl dimensionerad och driftsäker, med undantag för Lönsboda och Killeberg.

Kommunens avloppsvattenhantering är mycket god och klarar ÖPs utvecklingsambitioner utan problem. Inom kommunen finns dock många enskilda avloppslösningar (drygt 1 500 enligt lista från Östra Göinge Renhållnings AB).

I ÖP anges att det förekommer lukt- och bullerproblem vid Osbys reningsverk. Detta bör utredas. Denna problematik är viktig att beakta vid framtida etableringar i närheten av reningsverket.

Kalkning av sjöar ska fortgå till dess att miljökvalitetsmålet ”bara naturlig försurning” uppnåtts. ÖP tar upp markavvattning och dikning, men gör inga ställningstaganden utan gör en hänvisning till Länsstyrelsen. ÖP tar även upp översvämningrisker kring Osbysjön. Bedömningen i ÖP är att ett framtida scenario endast kommer att få måttlig påverkan på befintlig bebyggelse. Denna bedömning har sin grund i att vattennivån i Osbysjön kan höjas ytterligare 1,3 m innan dämnet i Genastorp rinner över. Ingen ny bebyggelse bör dock placeras inom områden som riskerar att drabbas av eventuella framtida översvämningar.

Bild 3. Bilden illustrerar Osbysjön. Foto: Bo Mårtensson, Reformatorn.

Ställningstagande och bedömningar i ÖP borgar för att tillräckligt skydd för grundvattentillgångar kan ges samt ger ÖP möjligheter att säkra framtida dricksvattenförsörjning.

Skadeförebyggande åtgärder

För att säkra kommunens framtida vattenförsörjning är det viktigt att utredningarna om dricksvattentäkter för Lönsboda och Killeberg kommer igång. Kommunen måste även vid framtida etableringar tillskapa en god dagvattenhantering och ett fullgott skydd för grundvattnet. Detta rör i ÖP främst utvecklingen kring Osby tätort samt fastlagd sträckning av Tvärleden, se även *kap 4.10 "Resor, transporter och infrastruktur"* samt *kap 4.15 "Osby tätort"*.

Kommunen har god kännedom om översvämningsrisker kring Osbysjön. Det kan vara lämpligt att kommunen även studerar övriga vattendrag med avseende på översvämningsrisker, för att kunna planera för ett troligt framtida scenario inom hela kommunen. Etablering av bostäder eller verksamheter utanför kommunal vatten- och avloppsförsörjning behöver ske med stor hänsyn till skyddet mot grundvattentillgångar. Kommunen bör arbeta fram riktlinjer på hur enskilda avloppsanläggningar ska hanteras samt vilka krav (normal eller hög skyddsnivå) som ska ställas i olika känsliga områden.

NA och LA

I gällande översiktsplan gjordes bedömningen att befintliga vattentäkter och befintliga skyddsområden för vattentäkter var tillräckliga för att säkra framtida vattenförsörjning. Förutsättningarna har blivit sämre för Lönsboda och Killeberg samt har SGU genomfört en omfattande grundvattenutredning åt kommunen. Ställningstagande och bedömningar i NA och LA bedöms därför inte ge tillräckligt skydd för grundvattentillgångar eller säkra framtida dricksvattenförsörjning.

4.9 Energi

ÖP

Osby kommun avser minska energianvändningen inom kommunkoncernen med 5 % till 2011, men avser även minska energianvändningen på längre sikt. I ÖP görs strategiska ställningstaganden att kommunens tätorter skall hållas samman för

underlätta utbyggnad av främst fjärrvärme. Där så kommunen har möjlighet att påverka ska krav ställas på vattenburet system för distribution av värme samt byggnadstekniska lösningar för minimering av energianvändning.

Svenska Kraftnät planerar för en ny elledning mellan Hallsberg och Hörby. Kommunen ser gärna att denna och även befintliga elledningar markförläggs för att minska sårbarheten. Eventuella risker avseende elektromagnetisk strålning måste också beaktas i framtida plan- och etableringsprocesser.

I dagsläget finns inga vindkraftverk inom kommunen. Kommunen ser dock positivt på etablering av vindkraft och kommer att genomföra ett tematiskt tillägg till ÖP för att ha god planeringsberedskap.

Kommunen ser positivt på användning av värmepumpar, men önskar att gemensamma lösningar (exempelvis fjärrvärme och närvärme) efterstivas i vissa centrala delar av Osby och Lönsboda. Kommunen är skeptisk till en eventuell utbyggnad av vattenkraft inom kommunen.

Sammantaget ger kommunens ställningstaganden en god ambition inom energiområdet. Det ger förutsättningar för att i framtiden minska oljeberoende och luftutsläpp. Kommunen antog även 2007 en energiplan som hanterar kommunens energiförsörjning på ett mer detaljerat sätt än vad som tas upp i ÖP.

Skadeförebyggande åtgärder

För att säkra en god utbyggnad av eventuell framtida vindkraftetableringar är det av stor vikt att arbetet med det tematiska tillägget kommer igång så snart som möjligt.

NA och LA

I gällande översiktsplan hanteras inte energifrågorna lika tydligt. Inte heller finns den tydliga styrningen mot minskad energianvändning eller goda energilösningar. NA och LA bedöms därför inte ge kommunen tillräckliga möjligheter att minska oljeberoende eller luftutsläpp.

4.10 Resor, transporter och infrastruktur

ÖP

Osby kommun är mycket tydliga i ÖP med satsningar på järnvägssidan. Satsningarna gäller för såväl ökad godstrafik för industrin som ökade möjligheter för arbetspendling. Behov av parkeringsplatser intill järnvägsstationen ska ses över och kommunen ska aktivt delta i arbetet med Pågatåg i Skåne Nordost. Osby Nordöstra industriområde ska byggas ut med industrispår. Det pågår även studier för eventuell höghastighetsjärnväg som berör Osby kommun.

Bild 4. Bilden illustrerar Osby järnvägsstation. Foto: Bo Mårtensson, Reformatorn.

Den mest betydande vägfrågan i ÖP är fastläggning av sträckningen av Tvärleden förbi Osby. I närområdet för Tvärledens sträckning finns kända fornlämningar av bland annat fossil åkermark, gravar från järnåldern etc.

Även frågan om vägstandard för att klara hastigheter på 90 km/h är av betydelse för kommunens utveckling.

I ÖP uttalas att kommunen ska slå vakt om befintlig kollektivtrafik samt att bebyggelseutvecklingen ska stödja utvecklingen av kollektivtrafiken. ÖP tar även upp vikten av bra/ säkra cykelvägar.

Osby kommuns uttalade satsningar för att öka järnvägsnyttjandet borgar för minskning av transportbehov på väg, vilket främjar en hållbar utveckling och ger möjlighet till minskade luftutsläpp. Det är även positivt ur miljösynpunkt med goda möjligheter till kollektivtrafik

och cykelvägar. Möjligheten att kunna ha 90 km/h för vissa strategiska vägsträckningar ger något kortare körtider, men bedöms inte påverka luftutsläpp eller naturmiljön nämnvärt. Tillkomsten av Tvärleden medför sannolikt en ökad trafik förbi Osby tätort, vilket kan ge något högre luftutsläpp. Samtidigt kommer Tvärleden att medföra kraftiga trafikförbättringar samt kommer att förbipasserande fordon flyttas från passage genom tätorten till ett ur trafiksäkerhetssynpunkt mycket bättre stråk.

Skadeförebyggande åtgärder

Tvärledens sträckning berör ett flertal bevarandevärda intressen (viktiga grundvattentillgångar samt naturvårdsintressen (P 57 Kälsved, P 58 Segutslycke samt ev. P 54 Holma i Osby kommuns Naturvårdsplan). Att på denna översiktliga nivå som en MKB till översiktsplan utgör, göra en konkret bedömning om den faktiska påverkan Tvärledens etablering kommer att innebära är inte görlikt. Det är av stor vikt att hänsyn visas till dessa skyddsvärda intressen i den framtida etableringsprocessen, så inte onödig skada på berörda intressen uppstår.

Särskilt intresse bör ägnas åt fornlämningar. Länsstyrelsens rekommendationer om att genomföra en arkeologisk utredning innan det planarbetet med Tvärleden fortsätter bör följas. Frågan om lämplig omfattning på den arkeologiska utredningen bör tas upp i samråd med Länsstyrelsens kulturmiljösektion.

Vägstandarden behöver medge hastigheter på 90 km/h.

Det är även av stor vikt att iordningsställande av cykelvägar sker med utgångspunkt från ett säkerhetsperspektiv för hela trafiknätet.

NA och LA

I NA och LA görs liknande ställningstaganden som i förslaget till ny ÖP. Tvärledens sträckning förbi Osby var dock inte fastlagd i gällande plan, men ambitionerna att hela Tvärleden skulle färdigställas fanns med. Inte heller görs en lika tydlig satsning på järnvägstrafiken. NA och LA bedöms därför inte ge kommunen tillräckliga möjligheter att minska luftutsläpp.

4.11 Näringsliv och företagande

ÖP

Osby kommun redovisar i ÖP vilken planberedskap som ska finnas avseende verksamhetsområden (mark, tomter och lokaler). Ett nytt verksamhetsområde pekas ut öster om Visseltofta. Området ligger intill Tvärledens sträckning och berör inga utpekade skyddsintressen.

Inga ställningstaganden i avsnitt "Näringsliv och företagande" utgör någon större påverkan på naturaspekter. Att ha en god planberedskap är dock mycket viktigt för kommunens utveckling. Eventuell påverkan vid etablering av nya verksamhetsområden får hanteras i den senare plan- och etableringsprocessen. Viktiga aspekter att bevaka är dagvattenhantering, skydd för grundvatten och eventuella skyddsavstånd.

NA och LA

NA och LA bedöms ha likvärdig påverkan som förslaget till ny ÖP.

4.12 Bostadsförsörjning

ÖP

ÖP tar upp vikten av att ha en god boendemiljö (exempelvis ej bullerstört, bra infrastruktur samt nära till service och grönområden) och attraktiva/strategiska lägen. ÖP knyter bostadsutvecklingen till stor del till Osby tätort. I Killeberg/Loshult, Lönsboda och Osby planeras för att möjliggöra fortsatt byggande av villor och flerfamiljshus.

Inga ställningstaganden i avsnitt "Bostadsförsörjning" utgör någon större påverkan på naturaspekter. Att ha en god planberedskap är dock mycket viktigt för kommunens utveckling. Påverkan på en mer detaljerad nivå vid etablering av nya bostäder hanteras i den senare prövningen genom detaljplan och/eller lov.

Skadeförebyggande åtgärder

Förändringar i strandskyddsbestämmelser kan medföra möjligheter för större efterfrågan på strandnära boende. Osby kommun bör ta fram riktlinjer för hur strandskyddsfrågan ska hanteras inom

kommunen, så inte en eventuell framtida utveckling får onödiga negativa konsekvenser för miljön.

NA och LA

NA och LA bedöms ha likvärdig miljöpåverkan som ÖP.

4.13 Barn och utbildning

Inga nya områden för skolor eller dagis pekas ut i ÖP. Nya bostäder ska där så är möjligt placeras nära skolor. Inga ställningstaganden i avsnitt "Barn och utbildning" utgör någon större påverkan på miljön. ÖP medför vissa strategiska satsningar inom gång- och cykelvägnätet, vilket kommer att ge barnen bättre trafiksäkerhet, vilket är mycket positivt.

NA och LA

NA och LA bedöms ha likvärdig miljöpåverkan som ÖP, dock finns inte utvecklingen av gång- och cykelvägnätet med.

4.14 Tätorter och samlad bebyggelse

ÖP

ÖP tar upp att Osby är den självklara centralorten i kommunen, där service som är gemensam för hela kommunen ska utvecklas. Utbyggnad i tätorter ska alltid föregås av detaljplaneläggning. En fördjupning av översiktsplanen för Lönsboda och Killeberg-Loshult kommer att genomföras i ett senare skede.

Påverkan på miljön från avsnitt "Tätorter och samlad bebyggelse" bedöms inte vara betydande. Eventuell påverkan hanteras mer detaljerat i den fortsatta planprocessen.

NA och LA

NA och LA bedöms ha likvärdig miljöpåverkan som ÖP.

4.15 Osby tätort

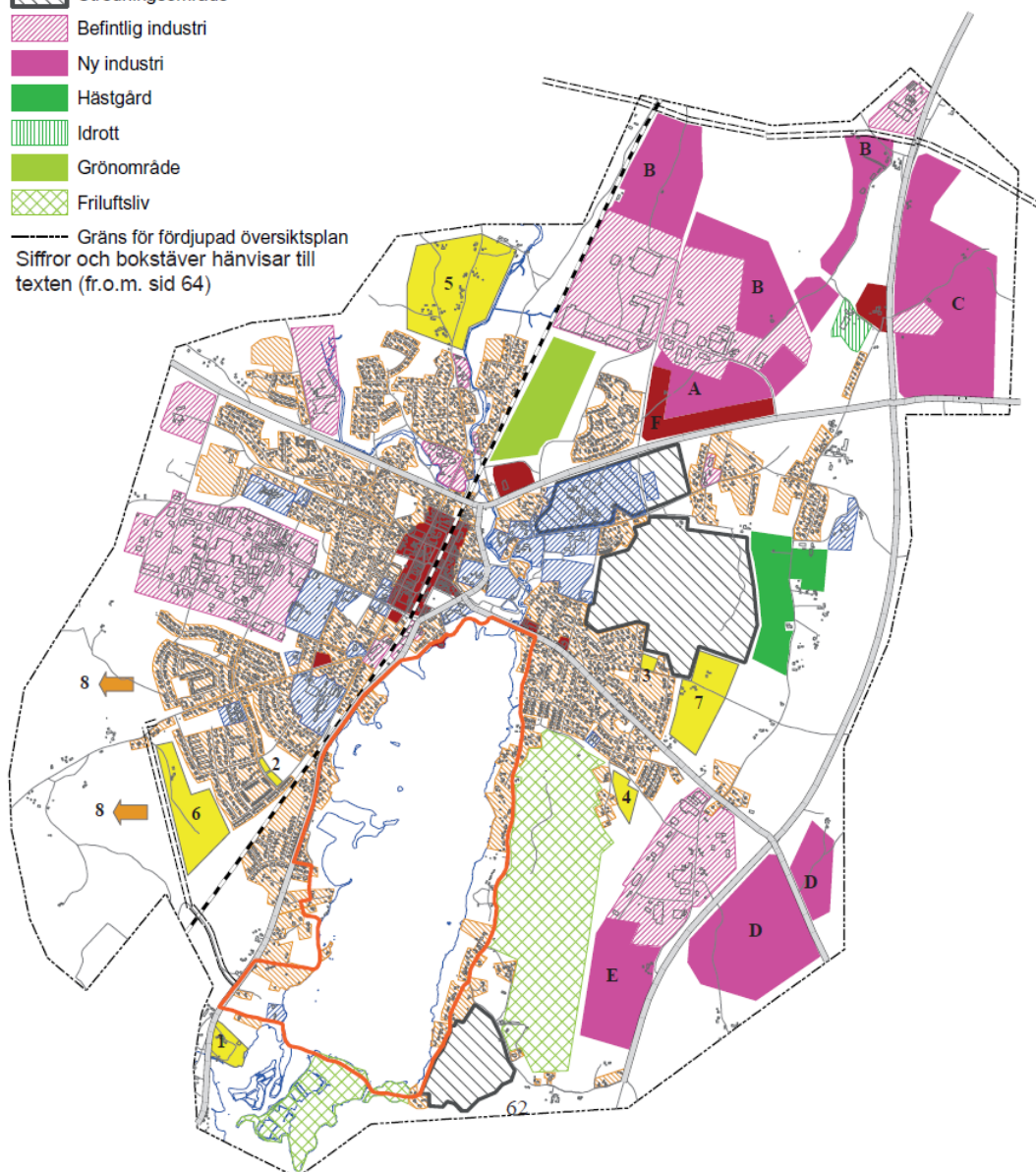
ÖP

I ÖP har kommunen gjort en fördjupning av Osby tätort, se *bild 5*. Kommunen har valt att planeringen för kommunens utveckling avseende bostäder och verksamheter ska knytas till Osby tätort. Inriktningen i planförslaget är att utveckla Osby tätort vilket borgar för goda förutsättningar för infrastruktur, teknisk försörjning samt en god hushållning med naturresurser. Ingen punkt i Osby tätort ligger längre än 2,5 km (fågelvägen) från centrum/järnvägstation. Små förhållandevis orörda markområden tas i anspråk och påverkan på natur och friluftsliv blir minimal. Det finns dock viss påverkan eller miljömässiga faktorer som behöver beaktas i det fortsatta planeringsarbetet. Dessa beskrivs kortfattat i kommande avsnitt. Områdesnummer/bokstäver är hämtade från *bild 5*.

Prioritetsordningen som anges för bostadsområden följer vad som anges i ÖP. Hög prioritet innebär att området kommer etableras först följt av mellanprioritet och de områden som eventuellt etableras på längre sikt. För verksamhetsområden gör kommunen inte samma prioriteringsordning.

Fördjupad översiktsplan Osby

- Gång-cykel väg Osbysjön runt
- Framtida viktig väg
- Handel - centrum
- Allmänna byggnader
- Befintliga bostäder
- Nya bostäder
- Bostäder utveckling
- Utredningsområde
- Befintlig industri
- Ny industri
- Hästgård
- Idrott
- Grönområde
- Friluftsliv
- Gräns för fördjupad översiktsplan
Siffror och bokstäver hänvisar till
texten (fr.o.m. sid 64)

Bild 5. Bilden illustrerar området för fördjupad översiktsplan för Osby tätort.

ra02s 2005-11-11

Bostäder

Område 1 Hasslaröd syd (hög prioritet) behöver anslutas till kommunalt VA. Närheten till industribyggnad/avloppsreningsverk måste beaktas. Området har i övrigt tillfredsställande infrastruktur och får närhet till planerad gång- och cykelväg runt Osbysjön.

Område 2 Industrigatan (hög prioritet) tar liten del av parkmark i anspråk samt närheten till Järnvägen behöver beaktas.

Område 3 Kråkeskogen (hög prioritet) ligger nära utredningsområde som varit en kommunal avfallsanläggning, där deponeringen upphörde under 1970-talet.

Område 4 Öster Olsvägen (mellanprioritet) tar äng- och skogsmark i anspråk som berör ett av Naturvårdsplanens utpekade kärnområden samt har närhet till kraftledning och industriområde.

Område 5 Driveområdet (framtida område) tar hagmark i anspråk samt kommer att ha närhet till Tvärleden och mindre industriområde.

Område 6 Hasslaröd väst (framtida område) tar skogsmark i området och har närhet till järnväg.

Område 7 Söder Marklunda (utanför prioriteringslistan). Område för hästgårdar eller liknande. Tar ängsmark i anspråk och teknisk försörjning behöver lösas.

Område 8 Hasslaröd sydväst (utanför prioriteringslistan). Utredningsområde som tar främst skogsmark i anspråk. Markförutsättningar och teknisk försörjning måste utredas.

Verksamheter

A och F Utbyggnad av industriområde NO åt söder samt Handelsområde Gamleby öster. Tar skogsmark i anspråk och ligger nära väg, bostäder och befintlig industri.

B Utbyggnad av Industriområde NO åt norr och öster. Tar främst skogsmark i anspråk. Närhet till väg och befintlig industri. Delar av området ligger inom område med viktig grundvattentillgång. Vid ev. exploatering måste skyddet till grundvattnet säkerställas.

C Industriområde öster Marklunda. Tar skogs och öppen mark i anspråk. Närhet till handel och befintlig industri. Västra delen ligger inom område med viktig grundvattentillgång. Vid eventuell exploatering måste skyddet till grundvattnet säkerställas.

D Söder och norr om Glimåkravägen. Tar främst skogsmark i anspråk och ligger nära riksväg 19/23 samt befintlig industri. Markteknisk undersökning behövs.

E Industriområde Dubbarp. Tar främst skogsmark i anspråk. Har närhet till befintlig industri väg samt angränsar till område för friluftslivet. Hamnar delvis inom område av betydelse för kulturmiljövården.

Utredningsområde

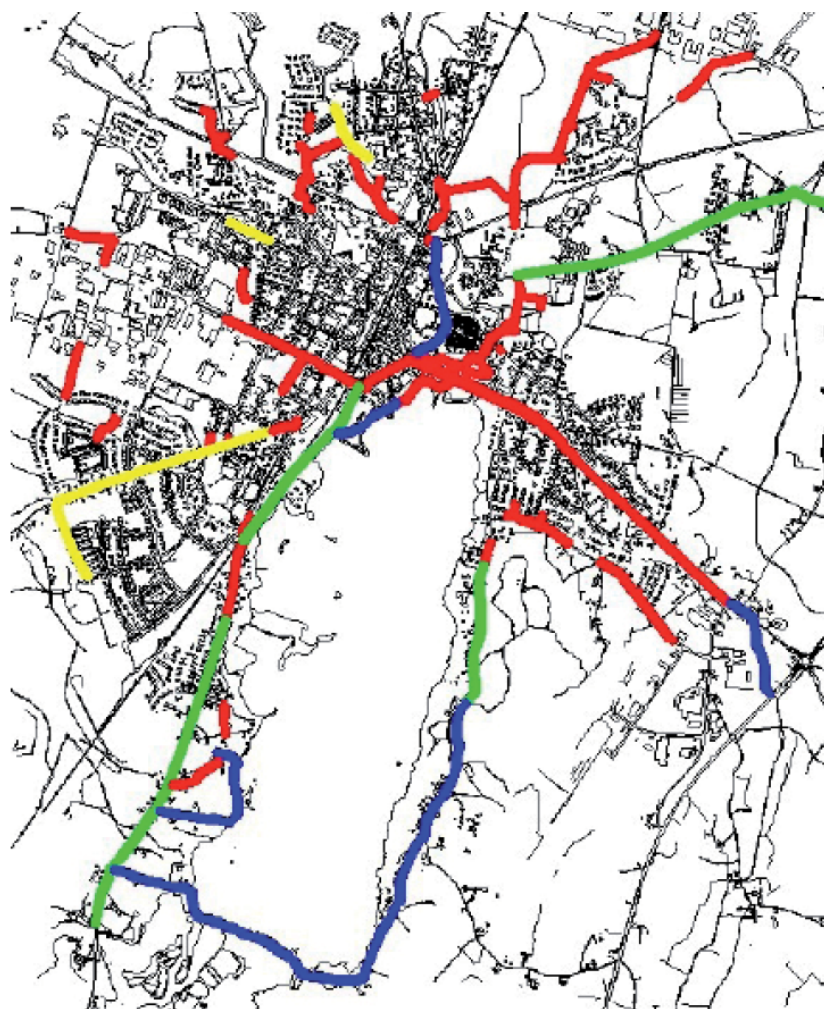
Förutsättningar för att ev. kunna nyttja områdena kring naturbruksgymnasiet, Öster om Grängsgatan och Ebbarp södra utreds. I denna MKB kan således inga ställningstaganden göras. Det är dock uppenbart att eventuell påverkan på grundvattnet, närheten till industrier, kraftledning och bostäder, eventuella miljögifter samt påverkan på kärnområden i Naturvårdsplanen behöver beaktas.

Rekreation, idrott och grönområde

Västra Gamleby området ligger inom ett område med en viktig grundvattentillgång.

Övrigt

Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet i Osby är viktigt ur många aspekter. Bl.a. berörs säkerhets-, rekreations-, natur samt folkhälsoaspekter m.fl.

Gång- och cykelvägnätet i Osby
 Rött och gult = befintliga
 Grönt = byggs/byggs 2011-2012
 Blått=framtida

Bild 6. Bilden illustrerar gång- och cykelvägar i Osby tätort.

Gång- och cykelvägen runt Osbysjön har en sträckning som berör viktiga natur- och kulturintressen enligt Osby kommuns Naturvårdsplan. Inom berört kärnområde i Naturvårdsplanen finns ett antal utpekade skyddsobjekt. Dessa berörs dock endast av en mindre del på västra sidan om Osbysjön. Sträckningen på västra sidan om Osbysjön berör även riksintresse för naturvård. Längs denna sträckning finns dock redan en befintlig väg. Tekniska förutsättningar måste utredas innan etableringen kan ske. Stor hänsyn till befintliga natur- och kulturvärden måste tas i den framtida plan- och etableringsprocessen för att inte skada natur- och kulturintresset.

Övriga planerade sträckningar är viktiga knutpunkter för att koppla samman gång- och cykelvägsnätet. Dessa är inte minst viktiga för en ökad trafiksäkerhet för de boende i Osby.

Bostadsområde 4, område E och D för verksamheter samt gång- och cykelväg runt Osbysjön ligger inom kärnområde D (Osbysjön – Skeingesjön) i Osby kommuns Naturvårdsplan. Området omfattar Skeingesjön - Örsjön med vattendrag och dess omgivning. Inom kärnområdet finns ett antal utpekade skyddsobjekt varav gång- och cykelväg runt Osbysjön kan beröra D 80 (Landbacken) samt D 65 (Sibbarps skans). Övriga utpekade skyddsobjekt berörs inte.

Samlad bedömning Osby tätort

Inget av de utpekade områdena för bostäder eller verksamheter bedöms på denna översiktliga nivå ha påverkan av sådan art att området är direkt olämpligt.

I närområdet för nya verksamhetsetableringar öster om Osby finns kända fornlämningar av bland annat fossil åkermark, gravar från järnåldern etc. Särskilt intresse bör ägnas åt fornlämningar. Länsstyrelsens rekommendationer om att genomföra en arkeologisk utredning innan planarbetet med större verksamhetsområden fortsätter bör följas. Frågan om lämplig omfattning på den arkeologiska utredningen bör tas upp i samråd med Länsstyrelsens kulturmiljösektion.

Det är viktigt att Osby kommun i sitt fortsatta planarbete beaktar de aspekter som tagits upp i denna MKB så inte onödig negativ påverkan på miljön uppkommer. Utpekade områden för ny bostäder och verksamheter ger tillräcklig yta och flexibilitet för Osby kommun att möta den förväntade utvecklingen som ÖP planeras för.

NA

Detta avsnitt är det som bedöms skilja sig mest mellan NA och ÖP. För NA förväntas färre/mindre markområden för bebyggelse eller verksamheter tas i anspråk vilket i och för sig kan vara positivt ur ett rent miljöperspektiv. Utvecklingen förväntas dock ske mer spritt vilket sannolikt medför att fler orörda områden tas i anspråk. Spridd utveckling kan dock få vissa positiva effekter avseende biologisk mångfald, beroende på var och hur utvecklingen sker. NA förväntas ge sämre trafiksäkerhet och sämre förutsättningar till rekreation och

friluftsliv för boende i Osby. NA bedöms inte heller ge tillräckliga ytor eller flexibilitet för Osby kommuns utveckling avseende bostads- eller verksamhetsområden.

LA

Detta avsnitt är det som bedöms skilja sig mest mellan LA och ÖP. För LA förväntas något större markområden för bebyggelse samt lika stora markområden för verksamheter tas i anspråk som för ÖP. Utvecklingen förväntas dock ske mer spritt vilket medför att fler orörda områden tas i anspråk. Risken för konflikt mellan bevarandevärda miljö- och kulturintressen och framtida etableringar bedöms vara högre för LA än ÖP och NA. Spridd utveckling kan dock få vissa positiva effekter avseende biologisk mångfald, beroende på var och hur utvecklingen sker. LA förväntas ge sämre trafiksäkerhet och sämre förutsättningar till rekreation och friluftsliv för boende i Osby. Områden för bostäder och verksamheter ger tillräcklig yta och flexibilitet för Osby kommun att möta förväntad utveckling.

4.16 Övriga orter och områden

ÖP

Kommunen planerar att genomföra fördjupade översiktsplaner för Lönsboda och Killeberg/Loshult. För Lönsboda tar ÖP upp behovet av industrimark (tre områden pekas ut) samt gång- och cykelvägnätets utveckling (två planerade sträckor). För Killeberg och Loshult planeras för två nya bostadsområden samt industrimark öster om järnvägen i nära anslutning till Rv 23/19. I Killeberg pågår även detaljplanering och förprojektering för möjliggörande av Pågatågstrafik.

Inga ställningstaganden i avsnitt "Övriga orter och områden" utgör någon större påverkan på naturmiljön. Att ha en god planberedskap är dock mycket viktigt för kommunens utveckling. Eventuell påverkan vid etablering av nya verksamheter i får hanteras i den senare planprocessen, dock kan noteras att skyddsområde för vattentäkt kan behöva beaktas i såväl Lönsboda som Killeberg. För Killeberg behöver även skyddet mot grundvattnet särskilt beaktas. Pågatågstrafik ses som mycket positivt för kommunen avseende miljömässiga aspekter.

NA och LA

Gällande översiktsplan tar upp utvecklingen i Lönsboda och Killeberg avseende bostäder och verksamheter. Utpekade områden bedöms påverka naturmiljön på liknande sätt som ÖP. Den uttalade satsningen på Pågatågstrafik finns dock inte med, varpå ÖP sammantaget bedöms vara bättre för miljön än NA och LA.

4.17 Riksintressen mm

ÖP

Osby kommun tar i ÖP upp Riksintresseområden för Försvaret, Naturvård och friluftsliv samt vägar och Järnvägar. I ÖP konstateras att Osby kommun kommer att beakta riksintressen i samråd med Länsstyrelsen.

I ÖP görs ställningstagandet att Osby kommun är beroende av samarbete med andra kommuner för ett flertal frågor. Särskilt belyses samarbete med Skåne Nordost främst avseende markanvändningsplanering och kommunikationer och med Älmhults kommun främst avseende verksamheter (t.ex. skola), fysisk planering och resurshushållning (vattenförsörjning samt utveckling av Killeberg och Loshult). Det har under framtagandet av denna MKB inte framkommit några åsiktsskillnader mellan berörda kommuner och de satsningar, fastlagda sträckningar eller strategiska ställningstaganden som tas upp i förslaget till ny ÖP.

Kommunen kommer att samarbeta med Banverket avseende buller och säkerhetsaspekter kopplat till järnvägen, vilket får anses som en nödvändighet.

ÖP tar även översiktligt upp strandskyddet och de förändringar som skett ur lagstiftningssynpunkt. Denna förändring i lagstiftningen kommer att påverka kommuns möjligheter för att planera för en hållbar utveckling av strandnära boende inom kommunen. Kommunen går i ÖP inte ner i detalj i strandskyddsfrågan, men det finns en uttalad ambition att påbörja ett arbete med ett tematiskt tillägg till översiktsplanen avseende hantering av strandnära boende redan under 2010.

Inga ställningstaganden i avsnitt "Riksintressen mm" föranleder någon betydande påverkan på intressena. Kommunens

ställningstagande om dialog med Länsstyrelsen borgar för en god hantering av riksintressena.

Skadeförebyggande åtgärder

Kommunen behöver beakta bullerproblematiken från järnvägen vid framtida bostadsetableringar, då oönskat ljud kan påverka människors hälsa negativt.

Det är även viktigt att kommunen i sin framtida utveckling hanterar riksintressen eller andra bevarandevärda intressen med förnuft. Med detta menas att det som är bevarandevärt ska skyddas. Däremot kan ex. kan ett område av riksintresse i många fall mycket väl samexistera med vissa utvecklingsprojekt som t.ex. framtida vindkraftetableringar, utan att det blir påtaglig skada på riksintresset. Detta måste dock noga övervägas i varje enskilt fall, men det kan hämma utvecklingen av kommunen om riksintressen får lägga en "död hand" över stora områden i onödan.

Förändringar i strandskyddsbestämmelser kan medföra större tryck på strandnära boende. Osby kommun bör prioritera strandskyddsfrågan inom kommunen högt och planera för en hållbar utveckling för framtida strandnära boende, så inte en eventuell utveckling får onödiga negativa konsekvenser för miljön.

NA och LA

Gällande översiktsplan tar upp liknande syn på hantering av riksintressen som ÖP.

4.18 Samlad bedömning

I *tabell 2* ges en översiktlig beskrivning av hur de olika planeringsalternativen påverkar naturmiljön. I tabellen används följande värderingsnyckel:

+ = positiva konsekvenser överväger

- = negativa konsekvenser överväger

0 = varken positiva eller negativa konsekvenser överväger.

Tabell 2. De olika alternativens påverkan på nationella och regionala miljömål.

Aspekt	ÖP	NA	LA	Kommentar
Luft	+	-	-	ÖP avser genomföra infrastruktursatsningar samt sammanhålla bebyggelseutvecklingen.
Mark, grundvatten	-	-	-	Skogs eller odlingsbar mark tas i anspråk. Skyddet mot grundvattnet är viktigt att beakta oavsett alternativ.
Vatten och avlopp	-	-	-	Ökad belastning från reningsverk och enskilda avlopp. ÖP något sämre än övriga p.g.a. ökad fritidsbebyggelse.
Hälsa och säkerhet	+	-	-	ÖP omhändertar såväl boendemiljö som säkert gång- och cykelvägnät.
Risker	-	-	-	Främst skyddet för grundvatten och dricksvattentäkter måste beaktas. Översvämningsrisker behöver utredas mer. Eventuella markföroreningar från den tidigare avfallsanläggningen behöver utredas.
Kulturmiljö	-	0	-	NA medför sannolikt något mindre påverkan. Viktigt att kulturmiljöutredningen för centrala Osby genomförs. Viss påverkan genom intrång inom områden med värdefull kulturmiljö.
Landskapsbild	-	-	-	ÖP påverkar minst genom samlad bebyggelseutveckling.

Sammantaget görs bedömningen att ÖP inte på betydande sätt påverkar naturmiljön negativt. Den negativa påverkan som förväntas är främst förknippad med att nya markområden tas i anspråk. Detta måste förekomma om en kommun skall kunna utvecklas. De områden som är tänkta att etableras i Osby kommun är dock strategiskt och miljömässigt väl valda och berörs av relativt få motstående intressen.

Beaktas de i MKB:n upptagna skyddsåtgärderna i den fortsatta planprocessen finns stora möjligheter till att minimera negativ påverkan. ÖP bedöms vara det bästa utvecklingsalternativet för Osby kommun främst p.g.a. positiv påverkan genom infrastruktursatsningar (väg/järnväg/gång- och cykelväg) och sammanhållen bebyggelseutveckling. Övriga ställningstaganden skiljer inte nämnvärt mellan de olika alternativen.

Sedan nuvarande översiktsplan togs fram har nytt underlag beträffande grundvattenskydd tagits fram. Bevakande av detta skydd är viktigt i den framtida utvecklingen av Osby kommun.

5 Hur arbetet har bedrivits

Osby kommun har vid några tillfällen kommunicerat förslaget till ny ÖP och MKB:n med Länsstyrelsen i Skåne län. Utifrån vad som framkommit under dessa samråd har kommunen gjort mindre omarbetningar i planförslaget. Arbetsgruppen som arbetar med översiktsplanen och MKB:n har efter genomförda samråd med Länsstyrelsen gått igenom vilka aspekter som behöver belysas i MKB:n. För att få en bra helhetsbild av ÖP:s miljöpåverkan, beskrivs i MKB:n i vissa fall även aspekter som inte direkt kan kopplas till eventuell betydande miljöpåverkan. Dock enbart om de bedömts tillföra MKB:n viktig/relevant information eller ger MKB:n en bättre helhetsbild till följd av det något annorlunda upplägget.

Förutom genom kontakter med representanter från Länsstyrelsen i Skåne län och Osby kommun har information för att kunna genomföra MKB:n hämtats från:

- Osby kommuns förslag till ny översiktsplan, daterad 2009-08-26.
- Osby kommuns nuvarande översiktsplan antagen av kommunfullmäktige, 2003-12-15. Denna översiktsplan var en mindre omarbetning av 1990 års översiktsplan.
- Naturvårdsplan för Osby kommun antagen av kommunfullmäktige 2001-12-17.
- Miljömål och miljöhandlingsprogram för Osby kommun antagen 2009-02-09. I detta program tas även nationella och regionala miljömål upp.
- Energiplan för Osby kommun antagen av kommunfullmäktige 2007-01-24, § 27.

Kartor och bilder i MKB:n har tillhandahållits av Osby kommun samt kommunkonsult Bo Mårtensson Reformatorn.